

รายงานการพัฒนาครูเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ที่สอดคล้องกับทักษะการคิด

ตามโครงการขับเคลื่อนการคิดสูงของโรงเรียน
ปี 2552



กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สิงหาคม 2552

รายงานการพัฒนาคูเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ที่สอดคล้องทักษะการคิด
ตามโครงการขับเคลื่อนการคิดสู่ห้องเรียน
ปีงบประมาณ 2552

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอรายงานการพัฒนาครู เรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องทักษะการคิด ตามโครงการขับเคลื่อนการคิดสู่ห้องเรียน ปี 2552 ซึ่งกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาจัดให้แก่คณะครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 ในการพัฒนาใช้การประชุมปฏิบัติการโดย เน้นกระบวนการฝึกปฏิบัติให้ครูเป็นนักคิด นักวางแผน นักตรวจสอบ ด้วยการพาครูฝึกวิเคราะห์ หน่วยการจัดการเรียนรู้ จุดพัฒนาที่ค้นพบ และสร้างระบบให้ครูคิดเชื่อมโยงโดยใช้ระบบตาราง แนวนอน กำหนดเป้าหมายคุณภาพนักเรียน การวัดผลและประเมินผล การกำหนดแนวทางให้ คณะแผน และออกแบบกิจกรรมกระบวนการคิดตามขั้นตอน ทฤษฎี ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัด หรือ จุดประสงค์ โดยดำเนินกิจกรรม 3 กิจกรรม 1 กิจกรรมพัฒนาครูเรื่องการออกแบบกิจกรรมที่ สอดคล้องการคิดตามหลักสูตรและแผนการจัดการกิจกรรมที่กำหนด ใช้เวลา 3 วัน วิทยากร ประกอบด้วย นางสาวมณีนีภา ชูติบุตร ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ นางสาวจรินทร์ ไช้สกุล ศึกษานิเทศก์ 2. กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประกอบด้วยคณะศึกษานิเทศก์ นางสาวจรินทร์ ไช้สกุล นายปกาศิต จำปาทอง นางศันสนีย์ จันไกรผล นางสาวพรรณงาม เสาะแสวง และคณะ ครูที่เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3 กิจกรรมนิเทศ ติดตาม ด้วยกัลยาณมิตรนิเทศ การนำ กระบวนการ พัฒนาทักษะการคิดไปใช้ ผลการประชุมพบว่าครูผู้เข้าประชุมมีความรู้ความเข้าใจ สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องทักษะการคิด และโดยรวมมีเจตคติที่ดีต่อการเข้าร่วม กิจกรรมพัฒนาครูตามโครงการขับเคลื่อนการคิดสู่ห้องเรียน ปี 2552

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจจะได้นำ กิจกรรมที่กำหนด และหลักสูตรการประชุมปฏิบัติการไปศึกษาและนำไปพัฒนาคุณภาพครูต่อไป

คณะผู้จัดทำ

16 สิงหาคม 2552

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
รายงานการพัฒนาครูเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะการคิด ตามโครงการขับเคลื่อนการคิดสู่ห้องเรียน ปีงบประมาณ 2552	
- ความเป็นมา	1
- วัตถุประสงค์	2
- เป้าหมาย	3
- ระยะเวลาดำเนินงาน	3
- สถานที่ดำเนินการ	3
- ผู้เข้าประชุม	3
- เนื้อหาสาระ	4
- รูปแบบการดำเนินการ	6
- วิธีดำเนินการ	6
- การประเมินผล	7
- เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล	
- การวิเคราะห์ข้อมูล	8
- ผลการประเมิน	8
- ภาคผนวก	12

รายงานการพัฒนาครูเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องทักษะการคิด ตามโครงการขับเคลื่อนการคิดสู่ห้องเรียน ปีงบประมาณ 2552

ความเป็นมา

การเปลี่ยนแปลงในสังคม และวิวัฒนาการทางเทคโนโลยี นักเรียนทุกคนจำเป็นต้องมีทักษะการคิดเพื่อนำไปสู่ทางเลือกและตัดสินใจปฏิบัติอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดในมาตรา 24 (2) และ(3) เน้นให้มีการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ผู้เรียน ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น และมาตราที่ 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน และการทดสอบควบคู่กับการเรียนการสอนตามความเหมาะสม นอกจากนี้ มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ระบุคุณลักษณะของผู้เรียนไว้ในมาตรฐานที่ 4 คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดการคิดเป็นสมรรถนะสำคัญที่ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะ ตลอดจนความสามารถการคิดแบบต่าง ๆ เพื่อไปใช้ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ ประกอบกับผลการประเมินด้านความสามารถด้านการคิด พบว่า ยังอยู่ในระดับที่ยังไม่เป็นที่พอใจซึ่งอาจจะส่งผลต่อการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอย่างเหมาะสมกับสังคมแห่งการเรียนรู้ในปัจจุบัน

การขับเคลื่อนการคิดสู่ห้องเรียนจึงเป็นจุดเน้นตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นโครงการต่อเนื่อง มีเป้าหมายพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่สอดคล้องทักษะการคิดระดับชั้นเรียน เนื่องจากการคิดเป็นทักษะ จึงจำเป็นต้องฝึกหัดอย่างต่อเนื่องจนเป็นนิสัย การจัดบรรยากาศ และจัดสื่อที่กระตุ้นให้นักเรียนพัฒนาศักยภาพการคิด อย่างไรก็ตามการพัฒนาทักษะการคิดจำเป็นต้องมีข้อมูลหรือเนื้อหาสาระที่มีลักษณะเฉพาะตามธรรมชาติวิชา 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อนำมาใช้ฝึกปฏิบัติให้นักเรียนมีสมรรถนะความสามารถการคิดตามเป้าหมายของหลักสูตร

ดังนั้นกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดที่สอดแทรกในการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นเรียนจึงมีความสำคัญยิ่ง รวมถึงการวัดผลประเมินการคิดผลด้วยมิติคุณภาพอันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ได้อย่างสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 ซึ่งมีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้กำหนดกิจกรรมพัฒนาครูเรื่อง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิด ปีงบประมาณ 2552 โดยการเน้นการพาครูฝึกปฏิบัติอย่างเป็นระบบ มุ่งเน้นความเข้าใจและมีคุณลักษณะนักคิดเชิงระบบ สามารถตรวจสอบหน่วยการเรียนรู้ หรือแผนจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง แลกเปลี่ยนวิธีสอน เทคนิคการจัดกิจกรรม และกรณีศึกษาติดตาม ช่วยเหลือ ให้ครูนำไปใช้จัดกิจกรรมอย่างมั่นใจ เพื่อรายงานผลการพัฒนาครู ดังกล่าว จึงจัดทำรายงานการพัฒนาครูเรื่องการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดแทรกทักษะการคิด ตามโครงการขับเคลื่อนการคิดสู่ห้องเรียน ขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิดที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้และมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. เพื่อศึกษาความสามารถของครูเกี่ยวกับการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดแทรกทักษะการคิด
3. เพื่อศึกษาทักษะของครู เกี่ยวกับการตรวจสอบกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้
4. เพื่อศึกษากิจกรรมการพัฒนาทักษะการคิดที่ครูใช้จัดกิจกรรมแก่ผู้เรียน
5. เพื่อศึกษาเจตคติของครูที่มีต่อกิจกรรมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดตามโครงการขับเคลื่อนการคิดสู่ห้องเรียน

เป้าหมาย

- 1 ครูที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 100 คน
- 2 ร้อยละ 80 ของครูที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความสามารถในเรื่องต่อไปนี้
 - 2.1 ครูออกแบบกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้และมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 - 2.2 ครูออกแบบการวัดประเมินการคิดได้สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้
 - 2.3 ครูตรวจสอบกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดประเมินผล ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้

ระยะเวลาดำเนิน

- ดำเนินการพัฒนาครู ระหว่างเดือน มิถุนายน - สิงหาคม 2552 กำหนดเป็น 3 กิจกรรม
- กิจกรรมที่ 1 พัฒนาครู เรื่อง การจัดการกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดโดยยึดตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระยะเวลา 3 วัน
- กิจกรรมที่ 2 สร้างความเข้มแข็งโดยใช้ ระบบการตรวจสอบกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดประเมินผล ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และ กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคนิค / วิธีการสอนคิด ระยะเวลา 1 วัน
- กิจกรรมที่ 3 การนิเทศ ติดตาม การนำกิจกรรมไปใช้ กรกฎาคม - สิงหาคม

สถานที่ดำเนินการ

- 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3
- 2 โรงเรียนของครูที่สมัครเข้าร่วมพัฒนา

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- ครูในโรงเรียนที่สมัครใจเข้ารับพัฒนาที่ผู้อำนวยการโรงเรียนเห็นชอบ จำนวน 100 คน แบ่งเป็น 2 กิจกรรม
- กิจกรรมที่ 1 ประชุมปฏิบัติการ จำนวน 70 คน
- กิจกรรมที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ จำนวน 30 คน

รูปแบบการดำเนินการ

รูปแบบการดำเนินการ มี 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การประชุมปฏิบัติการ ประกอบด้วย การบรรยาย การปฏิบัติกลุ่มย่อย ปฏิบัติรายบุคคล
2. การประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ อภิปรายวิธีปฏิบัติ / เทคนิคการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด รายกลุ่มสาระการเรียนรู้
3. การนิเทศ ติดตาม การนำไปใช้ หลากหลายรูปแบบ ได้แก่
นิเทศทางตรง ทางอ้อม

วิธีดำเนินการ

1. วางแผนกำหนด กิจกรรม ระยะเวลา พัฒนาความสามารถการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
2. ศึกษาเอกสาร เทคนิค วิธีสอน กระบวนการสอนคิดตามหลักการและทฤษฎี
3. จัดทำสื่อเอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการ ดังนี้
 - 3.1 วิธีสอนคิดแบบต่าง ๆ
 - 3.2 เทคนิคการพัฒนาทักษะการคิด ของ ดร. ทิศนา ขัมมณีและคณะ
 - 3.3 สำเนา DVD การสอนคิด จำนวน 10 วิธี
 - 3.4 เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่องหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเอกสารประกอบการบรรยายเรื่องการพัฒนาทักษะการคิด
 - 3.5 ตารางการตรวจสอบหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย มาตรฐาน ตัวชี้วัด สิ่งที่ต้องรู้ สิ่งที่ต้องทำ สมรรถนะ คุณลักษณะ สาระสำคัญ ชิ้นงาน/ และภาระงาน วิธีวัดประเมิน สอนคิดอย่างไรตามขั้นตอนหลักการ กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน
 - 3.6 ใบงานการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอน
4. ดำเนินการตามแผน
 - 4.1 ประชาสัมพันธ์รับสมัครครูที่สนใจ
 - 4.2 ดำเนินการตามแผน
 - 4.3 สรุปผลการดำเนินงาน

การประเมินผล

การประเมินผลได้ประเมินตามกิจกรรมหลัก ดังนี้

1. กิจกรรมการประชุมปฏิบัติการ ได้ประเมินผล โดยดำเนินการ ดังนี้

1.1 การประเมินผลก่อนการพัฒนา ในเรื่องต่อไปนี้

(1) ครูประเมินตนเองโดยการตรวจสอบหน่วยการเรียนรู้ของตนเอง เรื่อง ความสอดคล้องกับ เป้าหมาย การวัดประเมินผล และกิจกรรมการเรียนรู้

(2) ตรวจสอบกิจกรรมการพัฒนาความสามารถทางการคิดของนักเรียนใน หน่วยการเรียนรู้

1.2 การประเมินผลระหว่างและเมื่อสิ้นสุดการพัฒนา ใช้วิธีการที่หลากหลาย ดังนี้

(1) สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม ความสนใจ และความตั้งใจในการปฏิบัติงาน

(2) ตรวจสอบผลงานรายกลุ่ม รายบุคคล

1.3 ผู้เข้ารับการอบรมประเมินตนเอง โดยเขียนสรุปความรู้ที่ได้รับ และสิ่งที่จะ ไปค้นคว้าเพิ่มเติม

1.4 กิจกรรมการตรวจสอบสร้างเสริมความเข้มแข็ง ประเมินโดยการประเมินตนเอง ด้วยรูบรีคคุณภาพ แบบแยกส่วน (Analytic scoring) การตรวจสอบการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่ เน้นทักษะการคิด

2. กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประเมินโดยสังเกตการณ์ปฏิบัติงาน ในเรื่อง การมีส่วนร่วม การให้ความร่วมมือในการทำงาน

3. กิจกรรมการนิเทศ ติดตาม การนำกระบวนการคิดไปจัดการเรียนรู้ใน ห้องเรียน โดยการบันทึกข้อมูลของครูที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งเน้นเรื่องกิจกรรมพัฒนาทักษะ การคิด และการประเมินผลโดยใช้มิติคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1. แบบบันทึกการเรียนรู้ และแบบสอบถามแบบปลายเปิดใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ก่อนการพัฒนา และเมื่อเสร็จสิ้นการพัฒนา

2. แบบบันทึกกิจกรรมวิธีสอน / เทคนิคการสอนคิดที่ใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ใน ชั้นเรียน

3. รูบรีคมิติคุณภาพแบบแยกส่วน (Analytic scoring) เพื่อตรวจสอบการ ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิด โดยอธิบายระดับคุณภาพ เป็น 3 ระดับ คือ ดี พอใช้

และปรับปรุง ตามองค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ มี 7 ประเด็น ได้แก่ 1) การตั้งชื่อหน่วย 2) การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ สมรรถนะ และคุณลักษณะ 3) การกำหนดหลักฐานการเรียนรู้ครอบคลุมตามเป้าหมาย และตัวชี้วัด 4) การกำหนดชิ้นงานและภาระงานแสดงถึงคุณภาพที่บรรลุเป้าหมาย 5) การกำหนดแนวทางการให้คะแนนเขียนอธิบายระดับคุณภาพมีประเด็นครบถ้วนตามเป้าหมายการเรียนรู้ และจำแนกระดับคุณภาพได้ชัดเจน สามารถตรวจงานได้จริง 6) สาระสำคัญของหน่วยการเรียนรู้เขียนได้ชัดเจน มีความคิดรวบยอด 7) กิจกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดที่วางแผนมีลำดับขั้นตอน และเลือกทักษะ / กระบวนการที่ตรงกับสมรรถการคิดที่กำหนด และบรรลุถึงชิ้นงาน และหรือภาระงาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้หาค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการประเมิน

ผลการประเมินได้ สรุปผลเป็น 2 ตอน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป และ ผลการประเมินรายกิจกรรม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมประชุมปฏิบัติการ (กิจกรรมที่ 1)

1) ครูที่สมัครเข้าร่วมประชุมปฏิบัติการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด จำนวน 20 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 37.04 ของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3

2) จำนวนครูที่เข้าร่วมประชุมปฏิบัติการ (N 70) เป็นผู้ชาย 8 คิดเป็นร้อยละ 11.43 เป็นผู้หญิง จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 88.57

3) กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำแนกเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยร้อยละ 18 คณิตศาสตร์ร้อยละ 27.14 วิทยาศาสตร์ ร้อยละ 18.57 สังคมศึกษา ร้อยละ 12.86 ภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 7.14 สุขศึกษาและพลศึกษา ร้อยละ 4.29 ศิลปศึกษา ร้อยละ 2.86 และเทคโนโลยีและการงานอาชีพ ร้อยละ 1.43

1.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (กิจกรรมที่ 2)

1) ครูที่สมัครเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จำนวน 14 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 70 ของโรงเรียนที่มีครูสมัครเข้าร่วมประชุมปฏิบัติการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด

2) จำนวนครูที่เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (N 30) เป็นผู้ชาย 5 คิดเป็นร้อยละ 16.67 เป็นผู้หญิง จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33

3) กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จำแนกเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยร้อยละ 18 คณิตศาสตร์ร้อยละ 27.14 วิทยาศาสตร์ ร้อยละ 18.57 สังคมศึกษา ร้อยละ 12.86 ภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 7.14 สุขศึกษาและพลศึกษา ร้อยละ 4.29 ศิลปศึกษา ร้อยละ 2.86 และเทคโนโลยีและการงานอาชีพ ร้อยละ 1.43

ตอนที่ 2 ผลการประเมินรายการกิจกรรม

การประเมินผลรายการกิจกรรมโดยการวิเคราะห์เนื้อหา สรุปได้ ดังนี้

กิจกรรมที่ 1. ประเมินผลการประชุมปฏิบัติการ

การประเมินผลโดยภาพรวม สรุปผลโดยครูประเมินตนเองด้านความรู้ความเข้าใจ ด้วย บันทึกการเรียนรู้ แบบปลายเปิดและ Rubricการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า

ด้านความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติที่ได้จากการบันทึกการเรียนรู้

1. ครูทุกคนเข้าใจการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

2. ครูร้อยละ 75 เข้าใจการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ

3. ครูร้อยละ 75 เข้าใจการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนตามหลักการและทฤษฎี

4. ครูร้อยละ 70 เข้าใจการใช้เทคนิคการสอนคิดที่หลากหลาย

5. ครูร้อยละ 75 มีทักษะการคิดอย่างเป็นระบบในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมาย

การประเมินตรวจชิ้นงานตนเองโดยใช้รูปรีประเมินหน่วยการเรียนรู้

โดยภาพรวมครูประเมินตนเอง ปรากฏผล ดังนี้

1. ครูร้อยละ 20 ปฏิบัติการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมาย อยู่ในระดับ ดี
2. ครูร้อยละ 75 ปฏิบัติการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมาย อยู่ในระดับ พอใช้
3. ครูร้อยละ 5 ปฏิบัติการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมาย อยู่ในระดับปรับปรุง

เมื่อพิจารณาประเด็นย่อย พบว่า ประเด็นที่ครูมั่นใจมากที่สุดในระดับดี คือ การตั้งชื่อหน่วยการเรียนรู้ การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (ร้อยละ 80) ประเด็นที่ครูมั่นใจรองลงมา ได้แก่ การกำหนดหลักฐานการเรียนรู้ครอบคลุมตามเป้าหมาย และตัวชี้วัด (ร้อยละ 69) กิจกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดที่วางแผนมีลำดับขั้นตอน และเลือกทักษะ / กระบวนการที่ตรงกับสมรรถการคิดที่กำหนด และบรรลุถึงชิ้นงาน และหรือภาระงาน (ร้อยละ 40) และประเด็นที่ครูมั่นใจน้อยที่สุด คือการเขียนอธิบายระดับคุณภาพของชิ้นงาน และหรือภาระงาน (ร้อยละ 20)

กิจกรรมที่ 2 ประเมินผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ประเมินโดยสังเกตการมีส่วนร่วม พบว่าครูมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยเล่าประสบการณ์ทุกคน และแลกเปลี่ยนแนวคิดภายในกลุ่ม

กิจกรรมที่ 3. การนิเทศติดตาม การนำกิจกรรมการคิดไปใช้

ผลการนิเทศ ครูที่เข้าร่วมโครงการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 สามารถดำเนินการนิเทศ ได้ 15 คน โดยพบว่า

1. ครูได้นำเทคนิคการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ไปเผยแพร่ให้แก่เพื่อนครูเพื่อให้เห็นภาพรวมที่สอดคล้องกันทั้งระบบของหน่วยการเรียนรู้แบบอิงมาตรฐาน (3 คน)
2. ครูสามารถจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดอย่างมีหลักการโดยศึกษาจากสื่อเอกสารประกอบการอบรม
3. ด้านการวัดประเมินส่วนใหญ่เขียนรูปรี แบบรวม (Holistic) และครอบคลุมเป้าหมายเพียงบางส่วน และบางส่วนมีข้อจำกัดในเรื่องเวลาไม่เพียงพอกับการตรวจงาน

ด้านเจตคติที่มีต่อการพัฒนาครู โดยใช้การให้ข้อมูลจากครูแบบปลายเปิด
จัดเป็นกลุ่มความคิดเห็น ได้ดังนี้

1. ครูเห็นคุณค่าการพัฒนาตามความสนใจ โดยจำนวนครูไม่มากเกินไปทำให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่า เพราะครูทุกคนมีความตั้งใจ
2. กิจกรรมการอบรมมีประโยชน์ ใช้ได้จริง แต่ระบบซับซ้อน (13 คน)
3. เป็นการอบรมที่ดี มีความสุข และรู้สึกดี ๆ และมีความมั่นใจกับความรู้สามารถนำไปใช้ได้จริง (20 คน)
4. บรรยายภาคในการอบรมที่ดี ผ่อนคลาย ยืดหยุ่น และได้ความรู้ (20 คน)
5. สื่อเอกสารพัฒนาทักษะการคิด มีประโยชน์

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. ระยะเวลาที่จัดควรเป็นช่วงนักเรียนสอบเสร็จ
2. ควรมีการติดตามและการเพิ่มสมรรถนะการคิดรายสักระยะการเรียนรู้

ภาคผนวก

โครงการขับเคลื่อนการคิดสู่ห้องเรียน ปี 2552

กิจกรรมการประชุมปฏิบัติการออกแบบจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด

	8.30 – 9.00	9.00 - 10.30	10.45-12.00	13.00 -14.00	14.00 – 16.00
วันที่ 1 มี.ย. 2552	ลงทะเบียน	ความเป็นมาของโครงการ หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาระดับพื้นฐาน 2551	ฝึกคิดตัวชี้วัด	ตรวจสอบหน่วยการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมาย	กิจกรรมพัฒนาทักษะการคิด และการวัดประเมินทักษะการคิด
วันที่ 2 มี.ย. 2552		การออกแบบวัดประเมินผล การกำหนดมีติดคุณภาพ	การออกแบบกิจกรรม ตามกระบวนการคิด ทฤษฎีสู่กิจกรรมในห้องเรียน	ศึกษา หลักการ ทฤษฎี วิธีสอนคิดด้วยกระบวนการ ที่หลากหลายและกำหนด ขั้นตอนการสอนคิดอย่างไร	ปฏิบัติการกำหนดกิจกรรมพัฒนาทักษะ การคิดที่สอดคล้องกับสาระเนื้อหา ตามสถานะ และคุณลักษณะ ตามขั้นตอน
วันที่ 3 มี.ย.ายน 2552		กิจกรรมเพิ่มพูนทักษะการ คิดปฏิบัติ	กิจกรรมเพิ่มพูนทักษะ การคิดปฏิบัติ	นำเสนอผลงาน ส่วนกันตรวจสอบ	- กำหนดการส่งชิ้นงาน / เผยแพร่ ผลงานผ่านเว็บ www.superbk3.net - วางแผนการติดตาม

3

☞ รายการเอกสาร

เอกสาร	เรื่อง	คำบรรยาย/ ใบกิจกรรม	เรื่อง
1	ทฤษฎีพัฒนาทักษะการคิดของ ดร. ทิศนา เตชะคณะ	PowerPoint 1	หลักสูตรแกนกลาง ฯ 2551
2	วิธีการสอนคิดที่หลากหลาย และตัวอย่าง รูปวาด	PowerPoint 2	การออกแบบหน่วยการเรียนรู้
3	ตัวอย่างกระดาษหน่วยการเรียนรู้	PowerPoint 3	การพัฒนาทักษะการคิด และการประเมินการคิด
		1 – 2	กระดาษวิเคราะห์ หน่วยการเรียนรู้ ตารางออกแบบการวัดประเมินผล และ รูปวาด

ครูร่วมประชุมปฏิบัติการ “โครงการขับเคลื่อนการคิดสู่ห้องเรียน ”
และมีผลงานการออกแบบจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดผ่านเกณฑ์
ระหว่างวันที่ 1 – 3 มิถุนายน 2552
ณ ห้องประชุมราชพฤกษ์ สพท.กทม.3

ชื่อ – สกุล	โรงเรียน
1. นางภาวินี เลี้ยงรักษา	ประถมทวีธาภิเศก
2. นางดรุณี นกแก้ว	ประถมทวีธาภิเศก
3. นางสมสวาท ชมภูจันทร์	ประถมทวีธาภิเศก
4. นางวิภา มุลบรรจง	ประถมทวีธาภิเศก
5. นางชัญญณ์ต์ รอดพยุง	วัดอมรินทราราม
6. นางสาวสนธิ์ กนกลาวัณย์	วัดอมรินทราราม
7. นางนิทรา ฉินไพศาล	วัดอมรินทราราม
8. นางนิตยา คงพันธุ์	วัดประยูรวงศาวาส
9. นายวุฒิชัย ฉายวงศ์ศรีสุข	วัดประยูรวงศาวาส
10. นายสมเกียรติ หวังเอื้ออัสตชน	ซีโนรสวิทยาลัย
11. นายอิทธิพล วิลามาต	ซีโนรสวิทยาลัย
12. นางวิไลลักษณ์ นวลละออง	ซีโนรสวิทยาลัย
13. นายศักดิ์ดา เปลียนเดชา	วัดนวลนรดิศ
14. นางสุรณี โสภา	วัดนวลนรดิศ
15. นางยุวเรศ มีชื่น	สุวรรณารามวิทยาคม
16. นางสาวอนิชา อุกุมสกุลรัตน์	สุวรรณารามวิทยาคม
17. นางสาวอมรา ขอดสันเทียะ	สุวรรณารามวิทยาคม
18. นางปิ่นทอง ใจสุทธิ	มัธยมวัดดุสิตาราม
19. นางฉันทนา วัฒนะธาวี	มัธยมวัดดุสิตาราม
20. นางจิตติกาญจน์ สุภิสังค์	มัธยมวัดดุสิตาราม

ชื่อ - สกุล	โรงเรียน
21 นางสาววรรณรัตน์ ไชยพรประสิทธิ์	มัธยมวัดดุสิตาราม
22 นางจรีรัตน์ พิกุลแย้ม	มัธยมวัดดุสิตาราม
23 นางสาวกนกนันต์ นิมนวลงาม	สวนอนันต์
24 นางสาวมะนิดดา เกตุสุข	สวนอนันต์
25 นางสาวจิตฎาภา อินทจักร์	สวนอนันต์
26 นางสุทธิศรี เรืองประทุม	สวนอนันต์
27 นายสุนทร คำวิสิทธิ์	สวนอนันต์
28 นางสาวจุฑามณี เกษสุวรรณ์	สวนอนันต์
29 นางพะเยาว์ วีระเสถียร	สวนอนันต์
30 นางพรรณี ชื่นอุไทย	สตรีวัดอัสสัมชัญ
31 นายสายชล ช้างโรจน์	ชัยพิทยพัฒน์ฯ
32 นางลำภู หานนท์	ชัยพิทยพัฒน์ฯ
33 นายธนกฤต พุ่มเกิด	ชัยพิทยพัฒน์ฯ
34 นางสุรีย์ ธรรมเลิศล้ำ	มัธยมวัดดาวคนอง
35 นางวิไล บุญญา	มัธยมวัดดาวคนอง
36 นางสาวจินตนา เพิ่มทรัพย์ทวีผล	มัธยมวัดดาวคนอง
37 นางสาวกัญญา หลักเพชร	วัดราชโอรส
38 นางสาวสุภาวดี จุฑารัตน์	มัธยมวัดหนองแขม
39 นางสาวพวงเพ็ญ เกื้อนใหญ่	มัธยมวัดหนองแขม
40 นางสาวดวงเดือน พยอมหอม	มัธยมวัดหนองแขม
41 นางสาวสารภี บำรุงวงศ์	มัธยมวัดหนองแขม
42 นางขวัญชนก ชนะภามาศ	มัธยมวัดหนองแขม
43 นางวิไล ทรงโฉม	มัธยมวัดหนองแขม
44 นางภาวณา วุฒิวรรพร	มัธยมวัดหนองแขม
45 นางสุทัตสา แย้มโรจน์	มัธยมวัดหนองแขม

ชื่อ - สกุล	โรงเรียน
46 นางสาวทิพวรรณ สุทธิประภา	จันทร์ประดิษฐาราม
47 นางสาวเกศรินทร์ หาญดำรงศรีรักษ์	จันทร์ประดิษฐาราม
48 นางนภาพร วงศ์พุกา	จันทร์ประดิษฐาราม
49 นางสุจิตรา โสตะจินดา	วิมุตยารามพิทยาคม
50 นายสุริยนต์ สายสิงห์	มัธยมวัดนายโรง
51 นางสาว อุไรวรรณ ม่วงมิ่งสุข	มัธยมวัดนายโรง
52 นางสาวณัฐชนก เหลืองสถิตย์	มัธยมวัดนายโรง
53 นางผาณิต กาทอง	มัธยมวัดนายโรง
54 นางสาวแก้ว สกุลเสริมไกรศรี	มัธยมวัดนายโรง
55 นางสาวอารีรัตน์ หล้าหีบ	มัธยมวัดนายโรง
56 นางสาวณัฐกมล ลิ้มปนะชัน	มัธยมวัดนายโรง
57 นางลักขณา เพิ่มกุศล	มัธยมวัดนายโรง
58 นางสไบทิพย์ ประสานพันธ์	รัตนโกสินสมโภชบางขุนเทียน
59 นางสาวจุฑาพร นาครอด	ราชวินิตบางแคปานขำ
60 นายสุวิชา บำรุงเขตร์	ราชวินิตบางแคปานขำ
61 นางอวยพร ตาละลักษณ์	นवलนรดิศวิทยาคมฯ
62 นางวาสนา รอดขวัญ	นवलนรดิศวิทยาคมฯ
63 นางพรทิพย์ ว่องเจริญ	ประถมทวีธา
64 นางสาวมาลี จิระธรรวิทย์	ธนบุรีเทพีพลารักษ์

วิทยากร นางสาวมณนิภา ชูติบุตร
 ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
 นางสาวจรินทร์ ไส้สกุล
 ศึกษานิเทศก์

หมายเหตุ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ วันที่ 15 กรกฎาคม 2552 จำนวน 40 คน